

Čína – „Xi upřednostňuje úsilí o zvládnutí epidemie“

Úloha čínského presidenta Xi / Si se v posledních týdnech stala stále složitější, neboť k politickým starostem v Hong Kongu, který vyvolala Čína svým neohrabaným postupem a k obchodnímu sporu s USA, který vyvolal prezident Donald Trump jako reakci na příliš pozitivní obchodní bilanci Číny vůči Spojeným státům, mu přibyla starost se zadržením epidemie koronaviru 2019 nCoV, jehož síla stále rychle narůstá jak počtem nakažených (včera ráno 24.000 nemocných, dnes ráno 28.000 nemocných), tak i počtem obětí viru (včera ráno 490 osob, dnes ráno 563 osob). Tato úmrtí zaznamenaly statistiky v drtivě většině v Číně, své oběti mají již nicméně také Hong Kong a Filipiny. Během dne dojde jistě k dalšímu nárůstu, čínská oficiální místa informují o této statistice vždy jen jedenkrát denně v ranních hodinách, tedy po evropské půlnoci stejného data.

Nákaza pronikla do 26 zemí, relativně nejvíce do Thajska, Singapuru a Japonska. V Singapuru jsou historicky usazeni také etničtí Číňané (spolu s Malajci, Indy a Brity), Thajsko se zřejmě stalo obětí turistiky, Japonsko obětí intensivnějších obchodních kontaktů. Obdobně jako v italském přístavu Civitavecchia jsou v přístavní karanténě velké výletní cruisers /obří lodě na rekreačních okružních plavbách/ také v japonské Jokohamě a v Hong Kongu. Mezitím Francie přepravila letecky do Evropy většinu Evropanů, kteří pobývali v čínských karanténních městech a projevíli přání vrátit se do svých evropských domovů, mezi nimi i několik Čechů.

Zajímavé je zjištění, že epidemii se již v čínském tisku dostalo takového prostoru na první straně, jaký si zaslouží. Stejně jako je tomu u zde publikovaného listu China Daily, zaujímá epidemie koronaviru obdobný prostor i ve stranickém listu Renmin Ribao / Že Min Ž Pao.

Postup koronaviru světem budí oprávněné obavy. V Číně je v uzavřené karanténě velkých měst kolem 60 milionů lidí. Pohyb uvnitř Číny a stejně tak i mezi Čínou a světem je stále více omezován, což je v rámci zastavení šíření viru nutné. Tato situace bude mít velmi negativní, nebo dokonce možná i značně katastrofální dopad nejen na světovou leteckou a jinou dopravu, hoteliérství a služby, ale i na světovou ekonomiku vůbec. Čína je dnes výrobnou světa, něco jako byla Anglie v devatenáctém století. Je svázána s vnějším světem velkým objemem dodavatelsko-odběratelských vztahů, které jsou pro fungování světové ekonomiky nezbytné. Jestliže po nějakou dobu nebude možné řešit operativní výrobní a obchodní otázky mezi globálními partnerskými firmami, v rámci kterých je pro obchodníky, manažery a odborníky nezbytné cestovat, bude to znamenat značné utlumení výroby a obchodu Číny i světa s velmi negativními následky na obraty firem, příjmy zaměstnanců i daní odvedených státním orgánům. Již v těchto dnech klesá cena ropy, protože Čína jako velký odběratel za této současné situace své dovozy této nezbytné suroviny omezuje. Epidemie má již dopad také na americko-čínský obchodní spor – Čína se rozhodla snížit o polovinu svá cla na americké zboží, které v rámci obchodní války na mnohé artikly uvalila v září 2019.

Na vině jsou špatné čínské tradiční stravovací návyky, zejména pojídání různých ke konzumaci dle našeho evropského názoru nevhodných zvířat a nízká úroveň hygieny v některých prostředích v Číně. Koronavir pochází zřejmě z netopýrů, kterým neškodí, na člověka se dostal zřejmě prostřednictvím hadů, které se také konsumují, zejména v jihovýchodní Číně v oblasti

města Kantonu /Guangzhou / Kuang Džou/ a v oblasti rozkládající se mezi městy Kanton a Wuhan.

Čínská vláda původně v prosinci 2019 nereagovala na nákazu v krátkém čase několika dnů, který by bylo možno vzhledem k závažnosti epidemie očekávat. Místní orgány podřídily svou činnost politickému schválení z centrálních orgánů. Přípravy nutných opatření a zveřejnění závažnosti situace tak bylo pozdrženo. Dnes je již reakce čínských míst na všech úrovních mnohem více operativní. Je znám případ nové nemocnice, postavené ve Wuhanu za několik dní. Poměrně pomalu a opatrně reagovala ovšem zprvu i Světová zdravotnická organizace (WHO).

Stále se z různých míst opakuje ubezpečení, že úmrtnost na tento koronavir představuje pouhá 2 procenta. Je to opravdu méně, než tomu bylo před lety u podobné chřipkové infekce SARS. Jak jsme již uvedli v minulém vydání, jsou nicméně nebezpečí tohoto koronaviru specifická a spočívají v odlišných aspektech chování viru :

- Rychlé šíření tohoto viru
- Vysoká schopnost mutace viru
- Zatímni neexistence účinného léku

Navíc se téměř každý den objevují v souvislosti s tímto virem další nebezpečná zjištění :
-Nakazit další osobu je nožné již v inkubační době kolem čtrnácti dnů, tedy v období, kdy nositel viru ještě ani neví, že je virem zasažen.

-Virus se šíří nejen dotykem a vzduchem, ale i oční sliznicí. V tom případě nechrání zdravého člověka ani nejdokonalejší ústní roušky.

Koronavirus 2019 nCoV by nás tedy měl nutit této nákaze předcházet a neváhat s nutnými opatřeními, i když znamenají různá omezení, vysoké ekonomické ztráty a zároveň i vysoké náklady.

China Daily / Čínský Deník (Beijing / Peking, China) je od roku 1981 vydáván ministerstvem / State Council Information Office v angličtině, tedy spíše pro cizineckou obec v zemi. Má oficiální názory. Přináší také zajímavé informace z Číny, jinde nepublikované.

Jméno čínské hlavy státu uvedené v titulku píšeme v Čechách Si, podle výslovnosti mandarínské čínštiny. Moderní čínština zapisuje hlásku „S“ jako „X“. Plné jméno čínského presidenta zní v čínském slovosledu Xi Jinping, tedy v českém záznamu Si Tin-pching, což přesně odpovídá čínské výslovnosti a zároveň odpovídá i znakovému záznamu v mandarínské čínštině. První jméno je rodinné, další jméno spojené případnou klasicky pomlčkou je jméno vlastní.

Způsob zápisu čínských jmen způsoboval ve dvacátém století různé potíže na stránkách evropských i českých novin. Ve třicátých a čtyřicátých letech se na příklad pro nacionalistického vůdce Číny jménem Chiang Kai-shek ujalo v Československu jednotné pojmenování Čankajšek. V USA se ve dvacátém století ujal poameričtější způsob zápisu čínských jmen, kdy je prvně uvedeno jméno vlastní a potom jméno rodinné, tedy v případě dnešního čínského presidenta by se jeho jméno zapisovalo Jinping Xi. Dnešní americký tisk ale volí raději uvedení pouze jeho rodinného jména Xi, což navíc odpovídá americké tendenci o stručnost. Tento stejný způsob záznamu dělal počátkem padesátých let problém v evropských i českých novinách, neboť jméno tehdejšího presidenta Jižní Koreje znělo v českém přepisu korejštiny Li Syn-man a v americkém

přepisu korejštiny Syngman Rhee, kde navíc došlo k záměně „R“ a „L“, což je v korejštině zaměnitelné. Většina Korejců se jmenuje Kim, Park nebo právě Rhee = Lee. Některý evropský tisk včetně tisku československého se tehdy po několik týdnů mylně domníval, že v Jižní Koreji jsou presidenti dva. Skutečnost, že se jedná o jednu osobu s jiným způsobem zápisem jména byla novináři objevena až asi po týdnu tápání.